

Udruga za promicanje održivog življenja

Ministarstvo poljoprivrede
n/p. gđe. Marije Vučković
Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb

Premet: definiranje razine zaštite divljih pčela od pesticida (Posebni zahtjevi za zaštitu divljih oprašivača)

Poštovana ministrica Vučković,

ovim pismom želimo skrenuti pozornost na opasnost koju predstavlja prijedlog Europske komisije da se ne postavlja nikakav unaprijed definiran prag prihvatljive razine štetnosti pesticida za divlje pčele. Prijedlog Europske komisije vraća nas godinama unatrag, kada je "stručna prosudba" bila pravilo, ostavljajući procjeniteljima rizika država članica mogućnost davanja subjektivnih mišljenja, bez jasnih graničnih kriterija. Kako bi poboljšala ovu činjenicu, EFSA je 2013. objavila Smjernice o procjeni rizika od pesticida za pčele. Cilj je bio razjasniti i olakšati proces donošenja odluka na temelju definicije prihvatljive razine štetnosti za pčele (Specific Protection Goal, SPG).

Molimo Vas da ne prihvatite prijedlogu Europske komisije i zatražite definiciju posebnih zahtjeva za zaštitu divljih oprašivača, kao što je to slučaj za pčele medarice.

Za pčele je prošle godine definiran SPG od 10% smanjenja veličine kolonije. Većina pčelinjih zajednica su društva kojima se upravlja i pčelari se brinu o njima: održavaju njihov razvoj, a kada kolonije uginu, umjetno ih razmnožavaju. Divlje pčele nemaju ovu vrstu pažnje: budući da su potpuno divlje životinje, kada su kolonije bumbara ili soliternih pčela desetkovane pesticidima, nitko ne pomaže tim populacijama da se ponovno oporave. Popratni dokument EFSA-e¹ iz 2020. godine pokazao je da je moguće identificirati razliku u populaciji pčelinjih zajednica od 5% između testiranih i kontrolnih polja. Za divlje pčele moguće je staviti mnogo više kolonija (bumbara) i čahura (solitarne pčele) na granicu regulatornih polja. To će pomoći u preciziranju statistike i identificiranju razlika u kolonijama/populacijama čak i manjim od 5%. S obzirom na činjenicu da je niz vrsta divljih pčela u opadanju u Europi², molimo vas da podržite SPG od maksimalno 3% štete za divlje pčele³.

Divlje pčele i općenito oprašivači su temelj proizvodnje naše hrane, a posebno zdrave hrane poput voća, povrća, orašastih plodova ili mahunarki. Nadalje, znanost je jasno utvrdila da je dostupnost brojnih oprašivača i raznolikost vrsta oprašivača ključna za veće poljoprivredne

---

¹<https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/topic/review-guidance-document-bees-specific-protection-goals.pdf>, §7.2 p.29

²<https://www.iucn.org/content/european-red-list-bees>

³https://www.pan-europe.info/sites/pan-europe.info/files/public/resources/briefings/202203%20Position%20paper%20on%20the%20development%20of%20a%20Bee%20Guidance%20Document%20on%20Wild%20Bees_joint.pdf

Udruga za promicanje održivog življenja

---

prinose i višu kvalitetu poljoprivrednih proizvoda⁴. Njihova je zaštita stoga ključna za dugoročno osiguranje profitabilnosti poljoprivrednika u EU-u.

Možete li nam, stoga, reći kakav je stav Republike Hrvatske u okviru ovih rasprava?

Unaprijed zahvaljujem na odgovoru.

Srdačan pozdrav,

Tara Glaser
Zemljane staze

U Zagrebu, 25. travnja 2022.

---

⁴<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3976118/>
<https://www.science.org/doi/10.1126/science.1230200>